

HAFTALIK GELİŞMELER (6-12 Haziran 2026)

TÜRKİYE

- **Merkez Bankası (TCMB), yılın dördüncü faiz kararını açıkladı.** TCMB Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının %37'de sabit tutulmasına karar verdi.
- **TCMB verilerine göre Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 5 Haziran 2026 haftasında 198 milyon dolar artarak 159,2 milyar dolardan 159,4 milyar dolara yükseldi ve böylece üç haftadır süren düşüş eğilimi sona erdi.** Artışın temel nedeni, brüt döviz rezervlerinin 1,02 milyar dolar yükselerek 54,3 milyar dolara çıkması oldu. Buna karşılık altın rezervleri 822 milyon dolar gerileyerek 105,2 milyar dolara indi.
- **Kamu İhale Kurumu'nun [2025 Kamu Alımları İzleme Raporu](#)'na göre, kamunun mal, hizmet ve yapım işlerine yönelik alımları geçen yıl toplam 3,23 trilyon TL'ye ulaştı.** Bu tutarın 2,45 trilyon TL'si Kamu İhale Kanunu kapsamındaki alımlardan, 477 milyar TL'si istisna kapsamındaki harcamalardan, 305 milyar TL'si ise doğrudan temin yönteminden oluştu. Kamu harcamalarında en büyük payı 1,74 trilyon TL ve %71 ile yapım işleri alırken, hizmet alımları 407 milyar TL, mal alımları ise 294 milyar TL olarak gerçekleşti. İhale usulleri açısından alımların %61,9'u açık ihale, %37,2'si ise pazarlık usulüyle yapılırken, pazarlık usulü alımların toplam büyüklüğü 911 milyar TL'yi aştı.
- **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), 25 milyar liralık üçüncü Nefes Kredisi paketine başvuruları 8 Haziran'da başlattı.** TOBB'a bağlı oda ve borsa üyesi küçük ve orta büyüklükteki işletmeler (KOBİ), yeni paket kapsamında firma başına 3 milyon liraya kadar kredi kullanabilecek. **Kredi, altı ay anapara ödemesiz dönem dahil azami 48 ay vadeyle kullanılacak.** 24 aya kadar vadede yıllık %36, 24 ay üzerindeki vadelerde ise yıllık %34 faiz uygulanacak.
- **Gelir İdaresi Başkanlığının 8 Haziran 2026 tarih/202 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Sirküleriyle, elektronik defter (e-Defter) uygulamasına dâhil olan mükellefler tarafından 10 Haziran 2026 ve 15 Haziran 2026'a kadar oluşturulması ve imzalanması gereken 2026 yılının ilgili aylarına ait e-Defterler ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken elektronik defter ve berat dosyalarının yüklenme süresi 30 Haziran 2026 Salı günü sonuna kadar uzatılmıştır.**
- **Gaziantep'te düzenlenen Anadolu Ajansı Kent Ekonomileri Zirvesi Halep-Gaziantep toplantısında konuşan Ticaret Bakanı Ömer Bolat Türk bankalarının Suriye'de banka açması konusunda mutabakata varıldığını belirtti.** Bakan, Suriye'ye yönelik, "İslahiye Gümrük Kapısı'nın açılması konusunda hazırlıklarımız tam, en kısa sürede açılması müjdesini birlikte çalışıp verebileceğiz." dedi.
- **Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın hazırladığı yeni düzenleme, vergi ve çeşitli kamu borçlarının daha uzun vadede ve daha düşük maliyetle ödenmesini amaçlıyor.** Buna göre teminatsız taksitlendirme limiti 1 milyon TL'den 10 milyon TL'ye yükseltilirken, tecil faizi %39'dan %29'a indirilecek. **Mükelleflerin mali durumuna göre borçlar 36, 48 veya 72 aya kadar taksitlendirilebilecek.** Gelir vergisi, kurumlar vergisi, KDV, harçlar, trafik ve adli para cezaları ile öğrenim kredisi borçları kapsama alınırken, ÖTV ve geçici vergi borçları kapsam dışında bırakılacak. **Düzenlemeden yararlanmak isteyenlerin 31 Ağustos 2026'ya kadar başvurması gerekecek; ilk ödemelerin ise Eylül ayında başlaması planlanıyor.** Düzenlemenin Resmî Gazete'de yayımlanmasının ardından yürürlüğe girmesi bekleniyor.
- **Uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance, "2026 Türkiye'nin En Değerli ve En Güçlü Markaları-Türkiye 125" raporu yayımlandı.** Türk Hava Yolları (THY), 2,88 milyar dolarlık

marka değeriyle ilk sırada yer aldı. **İlk 5'te THY'yi sırasıyla Arçelik, İş Bankası, Ford Otosan ve Ziraat Bankası izledi.** Listeye giren 125 markanın toplam değeri, geçen yıla göre %15 artarak 19,6 milyar dolara yükseldi. Ayrıca Alfa Solar, ATP, Baykar, Besler, Çelebi Havacılık, Datagate, e-Bebek, Karaca, Karel, Koçtaş, Ray Sigorta, Trabzonspor ve Yudum, bu yıl listeye dahil olan 13 marka oldu.

DÜNYA

- **Dünya Bankası tarafından yayımlanan küresel ticaret raporu, artan gümrük vergileri ve korumacı politikaların serbest ticaret dönemini kalıcı bir tıkanıklığa sürüklediğini ortaya koydu.** Tedarik zincirindeki bölgesel engellerin imalat sanayisinde üretken kapasiteyi kısıtladığına dikkat çekilen analizde, bu durumun gelişmekte olan piyasası genelinde genç istihdamı ve kalıcı büyümeyi doğrudan baskıladığı vurgulandı. **Katı gümrük duvarlarının küresel lojistik hatlarını maliyet krizine ittiğini açıklayan kurum, serbest ticaret rejiminin sonuna yaklaşıldığı yönünde kritik uyarılar yaptı.**
- **Küresel kamu harcamalarındaki artış nedeniyle hükümetler 2026'nın ilk yarısında 504 milyar dolarlık devlet tahvili ihraç ederek pandemi dönemindeki rekoru geride bıraktı.** Artan savunma harcamaları, altyapı yatırımları, enerji dönüşümü projeleri, yaşlanan nüfusun mali yükü ve pandemi döneminden kalan borçların çevrilmesi ülkelerin finansman ihtiyacını yükseltirken, Almanya ve Avrupa Birliği gibi aktörler bu harcamaları desteklemek için mali kuralları esnetti. **Faiz oranlarının yüksek seyretmesine rağmen yatırımcı talebi güçlü kalmaya devam ederken, hükümetler hem yeni harcamalarını finanse etmek hem de vadesi gelen borçlarını yeniden yapılandırmak amacıyla yoğun tahvil ihraçlarına yöneliyor.** Ancak bu süreçte ülkeler geçmiş yıllara kıyasla daha yüksek faiz maliyetleriyle borçlanmak zorunda kalıyor.
- **JPMorgan, yatırımcı ilgisindeki zayıflama ve teknik görünümü gerekçe göstererek altın fiyatı tahminlerini aşağı yönlü revize etti.** Banka, 2026 sonu için ons altın hedefini 6.300 dolardan 6.000 dolara, 2027 sonu hedefini ise 6.550 dolardan 6.263 dolara düşürdü. Buna rağmen JPMorgan, altının önümüzdeki dönemde yükseliş potansiyelini koruduğunu öngörüyor.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- **AB'de çelik talebi 2025 yılında üç yıllık düşüşün ardından %4,4 artarken, ham çelik üretimi %2,9 gerileyerek tarihi düşük seviyelere indi.** Talepteki artışın büyük bölümü ithalatla karşılanırken, **ithal çeliğin tüketimdeki payı %30'a ulaşarak rekor kırdı.** Artan dış rekabet karşısında Avrupa Birliği, 1 Temmuz'dan itibaren ithalat kotalarını sıkılaştıran ve kota aşımı ürünlere daha yüksek vergiler getiren yeni koruma önlemlerini yürürlüğe sokmaya hazırlanıyor. Amaç, Avrupa çelik sanayisinin üretim kaybını sınırlandırmak ve stratejik sektörlerde dışa bağımlılığı azaltmak.
- **Almanya ve Fransa'nın, Avrupa'nın en iddialı ortak savunma girişimi olan 100 milyar Euro'luk Yeni Nesil Hava Muharebe Uçağı Sistemi (FCAS) Projesi'ni iptal etme konusunda anlaşığı bildirildi.** Söz konusu proje, yalnızca yeni nesil bir savaş uçağı geliştirmeyi değil, bu uçağı eşlik edecek silahlı ve silahsız insansız hava araçlarından (İHA) oluşan entegre bir muharebe ağı kurmayı hedefliyordu. Sistemin, 2040 yılından itibaren Fransa'nın Rafale, Almanya ve İspanya'nın Eurofighter jetlerinin yerini alması planlanıyordu. Ancak projenin geleceğine; teknik özellikler, liderlik paylaşımı ve sanayi iş bölümü konularında uzun süredir devam eden anlaşmazlıklar nedeniyle bir türlü karar verilemiyordu.
- **Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen düzenlediği basın toplantısında, Rusya'ya yönelik 21'inci yaptırım paketi teklifini açıklayarak, en yüksek etkiye sahip sektörler, yani enerjiye, finansal hizmetlere, kriptoya, ticarete ve ilk kez balıkçılık sektörüne odaklandıklarını belirtti.**

- **Avrupa borsaları, Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) faiz kararını açıklayacağı gün yatırımcıların temkinli duruşu nedeniyle sınırlı hareketlerle açıldı. Piyasalarda, ECB'nin yaklaşık üç yıl aradan sonra ilk kez faiz artıracığı beklentisi öne çıktı.** Orta Doğu'daki çatışmalar nedeniyle yükselen enerji fiyatları enflasyon baskılarını artırırken, yatırımcılar ECB'nin sonraki adımlarına ilişkin sinyalleri izlemeye odaklandı. Petrol fiyatlarındaki gerileme ve diplomatik çözüm umutları ise piyasalardaki kayıpları sınırladı.

ALMANYA

- **Alman Makine İmalatçıları Birliği (VDMA), Almanya makine ve tesis mühendisliği sektöründe siparişlerin Nisan 2026'da geçen yılın aynı dönemine göre reel bazda yatay seyrettiğini açıkladı.** Yurt dışı siparişler %4 artarken, büyümenin ana kaynağını euro bölgesi dışındaki ülkelerden gelen %8'lik artış oluşturdu. Euro Bölgesi'nden alınan siparişler %5 gerilerken, iç pazarda siparişler %7 düştü. VDMA Başekonomisti Dr. Johannes Gernandt, veri merkezleri gibi bazı alanlarda güçlü yatırım eğilimlerinin görüldüğünü ancak bunun Almanya'nın yüksek maliyetler ve rekabet gücü kaybı gibi yapısal sorunlarını telafi etmeye yetmediğini belirterek kurumlar vergilerinin düşürülmesi, iş gücü piyasasının esnekleştirilmesi, bürokratik yüklerin azaltılması çağrısında bulundu. Şubat-Nisan 2026 döneminde büyük ölçekli yatırım projelerinin etkisiyle toplam siparişler reel bazda %5 artarken, yurt dışı siparişlerdeki %9'luk yükseliş sektörün büyümesini destekleyen temel unsur oldu.
- **Alman Makine İmalatçıları Birliği'nin (VDMA) yayımladığı araştırma, küresel ölçekte büyümesini sürdüren Alman makine ve tesis mühendisliği sektörünün Almanya'daki yüksek enerji, iş gücü ve düzenleme maliyetleri nedeniyle istihdam ve yatırım açısından zorlu bir süreçten geçtiğini ortaya koydu.** Ankete katılan şirketlerin yaklaşık dörtte üçü kısa vadede sektörde istihdamın azalmasını beklerken, üretim ve yatırımların giderek daha fazla yurtdışına yöneldiği belirtildi. Buna karşın nitelikli iş gücü açığının devam ettiği, **yapay zekâ uygulamalarının özellikle mühendislik alanında istihdamı azaltmak yerine nitelik dönüşümünü hızlandırarak mühendis talebini artırabileceği ifade edildi.** VDMA, Almanya'nın sanayi rekabetçiliğini koruyabilmesi için maliyetler, yatırım ortamı ve düzenleyici çerçevede kapsamlı reformlar yapılması çağrısında bulundu.
- **Almanya'nın sanayi üretimi nisanda bir önceki aya göre %0,4 artış gösterdi.** Almanya Federal İstatistik Ofisinin (Destatis) açıkladığı geçici verilere göre, mevsimsellikten ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi, nisanda mart ayına kıyasla %0,4 arttı. Piyasalar, sanayi üretiminin nisanda aylık %0,5 artmasını bekliyordu. **Sanayi üretimi, Nisan 2025'e göre ise %0,5 geriledi. Daha önce %0,7 düşüş olarak açıklanan mart ayı verisi ise %0,1 düşüş olarak revize edildi. Aynı dönemde ihracatta görülen yükseliş olumlu bir işaret olarak değerlendirilse de yeni siparişlerdeki düşüş dikkat çekti.** Analistler, yükselen enerji maliyetleri ve zayıf talep nedeniyle sanayi sektörünün toparlanmasının kırılgan olduğunu belirtiyor. Uzmanlara göre tek aylık artış, Almanya ekonomisindeki yapısal sorunların çözüldüğü anlamına gelmiyor.
- **Mercedes, Alman insansız hava aracı önleme firması Tytan Technologies ile ortaklık kurdu.** Şirket açıklamasında belirtildiği üzere Mercedes, G-Serisi ve Sprinter modellerine dayalı olarak "insanların ve kritik altyapının korunması için araç tabanlı insansız hava aracı savunma ve görev platformlarına" odaklanacak.

ABD

- **ABD'de yıllık tüketici enflasyonu mayıs ayında %4,2'ye yükselerek son üç yılın en yüksek seviyesine ulaştı.** Enflasyondaki artışın temel nedeni enerji ve özellikle akaryakıt fiyatlarındaki yükseliş olarak gösterildi. Buna karşın gıda ve enerji hariç çekirdek enflasyonun daha sınırlı artması, fiyat baskılarının henüz tüm ekonomiye yayılmadığına işaret etti. Veriler, ABD Merkez Bankası'nın faiz indirimlerine ilişkin beklentileri zayıflatırken para politikasında daha temkinli bir yaklaşımı

gündeme getirdi. Enflasyonun şubat ayındaki %2,4 seviyesinden birkaç ay içinde %4,2'ye yükselmesi dikkat çekerken ABD Başkanı Donald Trump, yaptığı açıklamada "Enflasyonu seviyorum" ifadelerini kullandı ve İran'la yaşanan savaşın ve Hürmüz Boğazı'ndaki gelişmelerin piyasalara etkisine rağmen ekonomik göstergelerden memnun olduğunu söyledi.

- **ABD ekonomisine ilişkin açıklanan nisan ayı dış ticaret verileri, ticaret açığında sınırlı bir iyileşmeye işaret etti.** ABD Nüfus Sayım Bürosu ile Ekonomik Analiz Bürosu'nun (BEA) yayımladığı verilere göre, mart ayında revize edilmiş 56,6 milyar dolar olan mal ve hizmet dış ticaret açığı, nisanda 55,9 milyar dolara geriledi. Piyasalarda beklenti açığın 56,1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesi yönündeydi. **Nisan ayında ABD'nin toplam ihracatı bir önceki aya göre %2,6 artarak 327,1 milyar dolara ulaştı. Böylece mart ayına kıyasla ihracatta 8,3 milyar dolarlık artış kaydedildi. Aynı dönemde ithalat ise %2 yükselişle 383 milyar dolara çıkarak aylık bazda 7,6 milyar dolarlık artış gösterdi.**
- **S&P Global tarafından yayımlanan son rapora göre ABD'nin 232. Madde vergileri kapsamında çelik ve alüminyum ithalatına uyguladığı vergileri %50'ye çıkarmasının ardından geçen bir yıllık süre zarfında söz konusu vergilerin, yerel metal üretimini güçlendirmeyi, ithalata olan bağımlılığı azaltmayı ve yeni sanayi yatırımlarını teşvik etmeyi amaçladığı, ancak vergilerin çelik fiyatlarının yükselmesine katkı sağladığı belirtildi.** Vergiler, bazı yatırım projelerinin duyurulmasına zemin hazırlamış olsa da analistler, imalat yatırımları üzerindeki genel etkinin başlangıçta beklenenden daha sınırlı kaldığını ifade ederek, büyük ölçekli sanayi projelerinin genellikle devlet teşvikleri, uzun vadeli talep görünürlüğü, pazarlara erişim ve yasal süreçlerde istikrar gibi birçok faktöre bağlı olduğunu belirtti. Bununla birlikte piyasa gözlemcileri, nihai yatırım kararlarında tamamlayıcı politikaların çoğu zaman vergilere kıyasla daha belirleyici rol oynadığını kaydetti. Artan ticaret korumasına rağmen ABD imalat sanayisinin 2025 yılında yaklaşık 70.000 istihdam kaybettiği, bu durumun, küresel üretim ağlarıyla güçlü şekilde entegre olmuş bir ekonomide sanayi tedarik zincirlerinin ve üretim kapasitesinin yeniden oluşturulmasının zorluklarını ortaya koyduğu ifade edildi. Sektör temsilcileri, üretimin yeniden ABD'ye çekilmesi için ticaretin korunmasının yanı sıra rekabetçi enerji maliyetleri, iş gücü erişimi, altyapı yatırımları ve uzun vadeli politika istikrarının da gerekli olduğunun altını çizdi.
- **ABD Enerji Enformasyon İdaresi (EIA), Hürmüz Boğazı kaynaklı arz riskleri ve küresel petrol stoklarındaki düşüş nedeniyle 2026 petrol fiyatı tahminlerini yükseltti.** Buna göre Brent petrolün ortalama varil fiyatının 95,39 dolar, WTI ham petrolün ise 88,32 dolar olması bekleniyor. Raporda, arz kesintilerinin fiyatları yukarı yönlü etkilediği, buna karşılık yüksek fiyatlar nedeniyle küresel petrol talebinde zayıflama görüldüğü belirtildi.

DIĞER ÜLKELER

- **Çin, Orta Doğu'daki enerji kıtlığının etkisinden kurtulurken, yapay zeka ile ilgili ürünlere olan talep nedeniyle geçen ay ihracatında büyük bir artış yaşadı. Çin Gümrük Genel İdaresi'nin açıkladığı resmi verilere göre, ihracat mayıs ayında bir önceki yıla göre dolar bazında %19,4 oranında artarak, Reuters anketinde analistlerin %15'lik beklentisini ve bir önceki ayın %14,1'lik büyümesini aştı.** İthalat da yarı iletken ithalatının öncülüğünde %27,4 ile analistlerin %25'lik beklentisini ve Nisan ayındaki %25,3'lük büyümeyi geride bıraktı. Çin'in yarı iletken ihracatında %110, cep telefonu sevkiyatında %44 ve otomatik veri işleme makinelerinde (bilgisayarlar ve sunucular için işlem birimleri, veri depolama birimleri, bilgisayarlar ve diğer ürünler dahil) %66'lık bir artış dikkat çekti. Birçok üreticinin gümrük vergilerinden kaçınmak için son destinasyon olarak ABD'ye gidecek malları yönlendirdiği Güneydoğu Asya ülkelerine Çin'in ihracatı Mayıs ayında yıllık bazda %24,3 artarken, bölgeden yapılan ithalat %28,2 arttı.

- **Çin'de toptan fiyatlar mayıs ayında yaklaşık dört yılın en hızlı artışını kaydetti. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) mayıs ayında yıllık bazda %1,2 yükselerek ekonomistlerin %1,3'lük beklentisinin altında kaldı. Aylık bazda ise tüketici fiyatları nisana göre %0,1 geriledi.** Mayıs ayında fabrikaların yakıt ve enerji alım maliyetleri yıllık bazda %10 artarak nisandaki %4,4 seviyesinden belirgin şekilde yükseldi. Demir dışı metal hammaddeleri ve kablo maliyetleri ise %22 sıçradı. Emtia fiyatlarındaki yükselişin yanı sıra, yapay zekâ alanında artan işlem gücü ihtiyacı da toptan fiyatları yukarı taşıdı. Bu durum teknoloji ekipmanları ve yarı iletken fiyatlarında artışa neden oldu. Tüketicilere yönelik benzin fiyatları yıllık bazda %23,5 arttı. Gıda ve enerji gibi oynak kalemlerin hariç tutulduğu çekirdek enflasyon mayısta yıllık %1,1 yükseldi. Gıda fiyatları ise yıllık bazda %1,7 düştü.
- **ABD, Mayıs ayında Hindistan'a sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ve sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) tedarikinde lider ülke konumuna yükseldi.** İran savaşı başladığından beri, Hindistan para birimi, kısmen ülkenin artan enerji ithalat faturası nedeniyle dolara karşı değer kaybetti. Hindistan, dünyanın üçüncü büyük ham petrol ithalatçısı, dördüncü büyük LNG ithalatçısı ve ikinci büyük LPG ithalatçısı.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- **Birleşmiş Milletler iklim sürecinin önemli hazırlık toplantılarından biri olan Bonn İklim Müzakereleri, Almanya'da 8-18 Haziran tarihleri arasında gerçekleştiriliyor. Müzakerelerde, COP31 öncesinde iklim finansmanı, uyum politikaları, adil geçiş mekanizmaları ve ticaret-iklim ilişkileri gibi kritik konular ele alınıyor.** Türkiye'nin ev sahipliği ve başkanlığında gerçekleştirilecek COP31'in öncelikleri arasında enerji depolama, enerji güvenliği ve emisyon azaltımı bulunuyor. Fosil yakıt bağımlılığının yarattığı ekonomik ve siyasi riskler karşısında temiz enerji dönüşümünün giderek daha önemli hale geldiğine dikkat çekilen müzakerelerde sivil toplum kuruluşları, iş dünyası temsilcileri ve politika uzmanları, enerji dönüşümü, adil geçiş ve emisyon azaltımı konularında ortak bir yol haritası oluşturulmasını savunuyor.
- **COP31 Başkanı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, küresel enerji dönüşümünü hızlandırmak amacıyla 2035 yılına kadar nihai enerji tüketiminde elektriğin payının %35'e çıkarılmasını hedeflediklerini açıkladı.** Hâlihazırda bu oranın yaklaşık %20 seviyesinde bulunduğunu belirten Kurum, ulaşım, sanayi ve binalarda elektrifikasyonun yaygınlaştırılması gerektiğini söyledi. Elektrifikasyonun enerji güvenliğini artıracığını ve fosil yakıtlara bağımlılığı azaltacağını ifade eden Kurum, bu hedef doğrultusunda uluslararası bir koalisyon oluşturmayı amaçladıklarını kaydetti.
- **Avrupa Birliği, Antalya'da gerçekleştirilecek COP31 öncesinde ortak iklim stratejisini şekillendirmek üzere hazırlık çalışmalarını hızlandırdı. Birlik içinde yürütülen görüşmelerde, emisyon azaltım hedeflerinin güçlendirilmesi ve temiz enerji yatırımlarının artırılması öncelikli başlıklar arasında yer alıyor.** AB'nin, Paris Anlaşması hedefleri doğrultusunda daha iddialı ulusal katkı beyanları sunulmasını desteklediği belirtiliyor. Ayrıca enerji dönüşümü, iklim finansmanı ve uyum politikalarının COP31 müzakerelerinde öne çıkarılması planlanıyor. Avrupa'nın, küresel iklim diplomasisinde lider rolünü sürdürmek amacıyla ortak bir müzakere pozisyonu oluşturduğu ifade ediliyor.
- **COP31 kapsamında oluşturulacak "Eylem Gündemi"nin, ülkelerin fosil yakıtlardan uzaklaşma sürecini hızlandırabilecek önemli bir araç olması bekleniyor. Elektrifikasyon, yenilenebilir enerji yatırımları ve enerji verimliliği uygulamalarının bu gündemin temel unsurları arasında yer alacağı ifade ediliyor.** Eylem Gündemi'nin, hükümetler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında iş

birliğini artırması hedefleniyor. Böylece COP31'in yalnızca müzakere sonuçlarıyla değil, somut uygulama adımlarıyla da öne çıkması amaçlanıyor.

- **Küresel Çevre Fonu (GEF), iklim uyumu, biyolojik çeşitliliğin korunması ve su güvenliğini desteklemek amacıyla 3,4 milyar Euroluk yeni finansman paketini onayladı.** Karar, Özbekistan'ın Semerkant kentinde düzenlenen ve 186 ülkenin temsil edildiği GEF Genel Kurulu'nda alındı. **Kaynakların 144 ülkede çevre projelerinin finansmanında kullanılması planlanıyor.** Fonun önemli bir bölümü en az gelişmiş ülkeler ile küçük ada devletlerine yönlendirilecek. Yetkililer, yeni dönemde bürokratik süreçlerin azaltılarak çevre projelerine daha hızlı kaynak aktarılmasının hedeflendiğini açıkladı.
- **HiCloud Technology ve devlete ait China Communications Construction şirketi ortaklığında geliştirilen 24 megavat kapasiteli Shanghai Lingang denizaltı veri merkezi gösterim projesi mayıs ayında operasyonlarına başladı.** Çin hükümeti yetkilileri, okyanus tabanındaki tesisin kara tabanlı eşdeğerlerine kıyasla güç tüketimini beşte bir oranında azalttığını belirtiyor. Yenilenebilir enerji kullanan sistemin genel enerji talebi, deniz suyunun sağladığı doğal soğutma etkisi sayesinde önemli ölçüde düşüyor.
- **Dünya Bankası İcra Kurulu, Antalya ve Konya'da kent içi ulaşım, içme suyu, atık su, sanitasyon ve enerji verimliliği yatırımlarında kullanılmak üzere Türkiye'ye 191,5 milyon EUR'luk kredi verilmesine karar verdi.** Finansman, Yeşil ve Geleceğin Şehirleri Projesi kapsamında Hazine garantisizle İller Bankası üzerinden belediyelere aktarılacak.
- **Vodafone, WWF-Türkiye ve Habitat Derneği iş birliğiyle yürütülen "Dünya İçin Lazım" projesi ilk yılını tamamladı. Proje kapsamında 37 tonu aşkın elektronik atık geri dönüşüme kazandırılırken, çevre ve sürdürülebilirlik eğitimleriyle 75 binden fazla kişiye ulaşıldı.** Ülke genelinde düzenlenen eğitimler ve farkındalık çalışmalarıyla çocuklar, ebeveynler ve öğretmenlerde e-atık bilincinin artırılması hedeflendi. Projenin ikinci yılında 68 bin çocuğa daha ulaşılması ve 50 ton ek e-atığın geri dönüştürülmesi planlanıyor.
- **ABD'de güneş enerjisi üretimi ilk kez kömürden elde edilen elektrik üretimini geride bırakarak enerji dönüşümünde tarihi bir dönüm noktası oluşturdu.** Verilere göre mayıs ayında güneş enerjisi üretimi yıllık bazda %17 artarken, kömür kaynaklı üretim %11 geriledi.
- **Polonya ve Almanya, Baltık Denizi'ndeki deniz üstü rüzgâr enerjisi yatırımlarını hızlandırarak bölgeyi Avrupa'nın önemli enerji merkezlerinden biri haline getirmeyi hedefliyor.** Berlin'de düzenlenen bir forumda, Baltık Denizi'nin yaklaşık 90 gigavatlık rüzgâr enerjisi potansiyeline sahip olduğu vurgulandı. Rusya'dan kaynaklanan güvenlik tehditlerine rağmen Polonya'nın yatırımlarını sürdürdüğü belirtildi. Almanya ise nükleer enerjiden çıkış sonrasında enerji dönüşümünde deniz üstü rüzgâr projelerine büyük önem veriyor.

Kaynakça:

TÜİK; www.ekonomim.com; www.aposto.com; www.vdma.eu; www.iklimhaber.org; www.ekoig.com; tr.euronews.com; www.dunya.com; www.bloomberght.com; www.cnbc.com; www.ft.com/; <https://tr.steelorbis.com/>; www.ekoturk.com; www.aa.com.tr; PwC